

[Lone Dybkjær]

bejdsmarkedets parter er inde i billedet, sådan som de er i dag, hvor man jo i et vist omfang har betalt frihed til uddannelse, men det gælder selvfølgelig kun visse, kan man sige, mere privilegerede grupper.

Da vores forslag blev behandlet, brugte undervisningsministeren udtrykket, at han kunne hilse fra nogle af dem, der arbejdede med de mere erhvervsrettede uddannelser, og sige, at man savnede noget i vores forslag, og det synes jeg vi skal tage til efterretning. Det er jeg sådan set enig i, for det, der sker i øjeblikket, når man får finansieret uddannelse for arbejdsmarkedets parter, er jo den direkte efteruddannelse meget præcist i forbindelse med det arbejde, man nu har. Men jeg synes, der kan være behov for, at man ser både på den sag og på en videre uddannelse, der giver en bedre kvalificering, som måske ikke umiddelbart er i arbejdsgiverinteresse. Det foregår jo i meget høj grad på frivillig basis, men er meget afhængigt af, om man kan få lov til det og til at tilrettelægge det sådan, at det kan kobles sammen med ens øjeblikkelige arbejde. Jeg synes, der er behov for, at man ser på, om man kan gøre noget mere – også mere end det, vi har foreslået i vores udspil.

Derudover er det klart, at der er behov for almen uddannelse både af hensyn til den enkeltes udvikling og af hensyn til samfundsudviklingen.

I øvrigt synes jeg, man i de to foreliggende forslag har gjort for lidt ud af spørgsmålet om uddannelse i forbindelse med arbejdsløshed. Nu synes jeg ikke, det har så meget formål, at man står og bebrejder hinanden, hvad der er gjort, og hvad der ikke er gjort i tidligere regeringer, men jeg vil i hvert fald sige, at man her måske kunne have ønsket sig en lidt større aktivitet fra den tidligere socialdemokratiske regerings side. Jeg synes, det var værd at overveje, om man i forbindelse med udbetaling af arbejdsløshedsdagpenge efter et vist stykke tid skulle stille krav om en vis uddannelse. Jeg er godt klar over, at det er et totalt brud med det system, vi har i øjeblikket, og jeg kan også godt se, at der er en række vanskeligheder forbundet med det, bl.a. i forhold til de uddannelsessøgende, men da der nu er en hel del, der er ledige, også ud over f.eks. 6 måneder, og vi desværre må konstatere, at dette tal er voksende, skulle vi måske alligevel spørge os selv om,

om vi ikke skulle stille krav til uddannelse. Det behøver ikke at indebære, at vi skal stille krav om, at man skal uddanne sig alle 40 timer om ugen, men man kunne måske for ikke at komme i for stor konflikt med fagforeningerne stille en eller anden form for krav om, at man skal tage uddannelse måske 20 timer om ugen. Det kunne i høj grad være valgfrit, men det kunne også være noget, der var erhvervsrettet eller i hvert fald indirekte erhvervsrettet i retning af, at man forbedrede nogle af sine færdigheder, sådan at man var i stand til at begå sig bedre på arbejdsmarkedet, f.eks. ved at man forbedrede sine sprogkundskaber. Jeg mener altså, at vi skulle begynde at diskutere på en lidt anden måde, end vi hidtil har gjort, om vi ikke kunne gøre noget mere, når det drejede sig om de arbejdsløse, og måske mere eller mindre lade det indgå som krav.

De to forslag, der foreligger her, omhandler jo betalt frihed til uddannelse, og det fremgår klart, at det skal være i arbejdstiden. I den anledning vil jeg foreslå, at man begyndte at diskutere, om vi kunne finde nogle kombinationer mellem betalt frihed til uddannelse i arbejdstiden og uden for. Jeg kan i den forbindelse nævne den tendens, vi har set inden for det område, jeg kender til, ingeniørområdet. Der var det i de gode tider klart, at man havde betalt frihed til uddannelse, når det drejede sig om efteruddannelse; det var der råd til, og det accepterede alle parter. Men i dag, hvor man ved, at firmaerne er under pres, og hvor medarbejderne selvfølgelig også er det, ser man i høj grad, at medarbejderne selv lægger tid til, som det hedder, altså at de f.eks. får kurserne betalt, men nu selv yder en ekstra arbejdsindsats, når de skal på kursus, senere hen i form af merarbejde. Dette synes jeg også man skulle tage op i betragtning af den økonomiske situation, vi vel alle er mere eller mindre enige om vi befinder os i.

Når det drejer sig om spørgsmålene om efteruddannelse, videreuddannelse og almen uddannelse – og det skal være min slutbemærkning – forekommer det mig, at den debat, vi har ført på disse områder, i virkeligheden ikke er kommet særlig langt. Jeg kan godt mindes dengang, jeg for ca. 10 år siden kom med nogle af mine første principielle indlæg om behovet for livslang uddannelse, og i virkeligheden må man sige, at der ikke